

ВІСТІ З РИМУ

Українське Пресове Бюро

Адреса: U.P.B. - Via Boscea, 478 - 00166 Roma - Italia

РІК 14. Ч. 12-14 /291-293/

Рим, 20 травня 1976

Зміст

1. ВЕЛИКОДНЯ ПРОПОВІДЬ БЛАЖЕННІШОГО ПАТРІЯРХА ЙОСИФА	ст. 2
2. ПРОПОВІДЬ ПАТРІЯРХА ЙОСИФА У СВІТЛІЙ ПОНЕДІЛОК	ст. 3
3. МАЙБУТНЄ УКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ	ст. 4
4. СТРАСНИЙ ТИЖДЕНЬ І ВЕЛИКДЕНЬ З ПАТРІЯРХОМ	ст. 7
5. НАДЗВИЧАЙНИЙ З'ЇЗД С.У.С.Т.Е.	ст. 11
6. РЕЗОЛЮЦІЇ ТА УВАГИ НАДЗВИЧАЙНОГО З'ЇЗДУ С.У.С.Т.Е.	ст. 13
7. ВЕЛИКОДНІ ПОБАЖАННЯ ЦЕРКВАМ СХІДНОГО ОБРЯДУ	ст. 15
8. СЛОВО НОВОВИБРАНОГО ГОЛОВИ С.У.С.Т.Е.	ст. 15
9. СЛОВО БЛАЖЕНNІШОГО ПАТРІЯРХА ДО СТУДЕНТІВ С.У.С.Т.Е.	ст. 16
10. ПРАЦЯ ДЛЯ МОЛОДИХ	ст. 18
11. ЗГОЛОШЕННЯ НА АКАДЕМІЧНИЙ РІК 1976/77 В У.К.У.	ст. 18
12. ВЕЛИКОДНІЙ ПРИВІТ ПАПИ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ	ст. 19
13. НОВІ КАРДИНАЛИ	ст. 19
14. ВАТИКАН - ПОЛЬЩА	ст. 20
15. ЮВІЛЕЙ ДВОХ УНІВЕРСИТЕТІВ	ст. 20
16. ЗАКЛІК У.П.С.О. З ПРИВОДУ 30-РІЧЧЯ ЛІКВІДАЦІЇ У.К.Ц.	ст. 21
17. КОМУНІКАТ У.П.С.О. В СПРАВІ ПОСТІЙНОГО СИНОДУ	ст. 22
18. НОВІ НАДБАННЯ В ПАТРІЯРШИХ БУДІВЛЯХ В РИМІ	ст. 23
19. VII. ВАКАЦІЙНИЙ КУРС В У.К.У. В РИМІ	ст. 24

Річна передплата - 20 дол.
Поодиноке число - 2 дол.

ВЕЛИКОДНЯ ПРОПОВІДЬ БЛАЖЕННИШОГО ПАТРІЯРХА ЙОСИФА

В СОБОРИ СВЯТОЇ СОФІЇ В РИМІ, ДНЯ 25 КВІТНЯ 1976Р.

В ім'я Отця, і Сина, і Св. Духа. Амінь. Христос воскрес!

Оцим милозвучним словом „Христос воскрес” нині поздоровляють себе й складають найкращі побажання усі намі вірні - православні й католики східного обряду. Христос воскрес! Скільки змісту в цьому! Ви знаєте, що найбільшим подвигом, найбільшою і найсильнішою появою на землі - це було об’явлення Пресвятої Трійці. Та відтак все діло відкуплення розвивалося продовж літ і треба було його доказати й потвердити. І саме воскресення Христове є тим найкращим доказом, найяснішим і найбільш переконливим, про все об’явлення, яке збулося на землі - і те спасення, всі діла й чуда й науки, які говорив і творив Христос - своїм воскресенням Він доказав як найкраще! Ніхто не може вже сумніватися. Перейшов Він найстрашнішу путь, найбільші й найтяжчі переслідування, перейшов Він терпіння, страсті й смерти на те, щоб воскреснути! Тим своїм терпінням Він задосить учинив за непослух Адама після бажання Отця свого Небесного - Він їх перейшов і ВІДКРИВ ЧАШУ ДО ДНА! Гірших і страшніших терпінь і страждань не можна собі навіть і подумати.

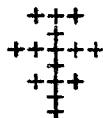
Те слово „Христос воскрес” є таке многозначуче й таке переконливе для всіх нас. Воно збуджує в нас найкращі надії. Це все, що перейшло - всі терпіння, нещастя, які ми перебули й які нас ще чекають - з тих усіх нещасть „Христос воскрес”. Ті, що надіються на Христа, на Господа Бога, вони напевно побідять! Ото є те, що це воскресення в нас вливає, підносить нашу душу, не каже ніколи унівати, не каже ніколи упадати духом, але каже завжди пам'ятати, що ПО ТЕРПІННЯХ, ПО СТРАСНІЙ П'ЯТНИЦІ ПРИХОДИТЬ ВОСКРЕСЕННЯ!

Христове воскресення вливає в кожного силу, яка підносить душу й тіло в кожного, навіть, як би він нині лежав і страждав на ложі - він підноситься, бо „Христос воскрес”! Та й Христове воскресення не тільки вливає ту природну силу кожного року, коли воно приходить все зі свіжими силами, все з новим піднесенням духа. Воно заслужило нам щосьдалеко більше, щось далеко вище - а саме, освячуючу ласку. Так, як проглятий й вигнаний з раю був Адам, так, як він мусів ціле своє життя страдати, терпіти, працювати й гарувати - так задосить учинив тому Христос, перемолив й переблагав Отця Небесного за зневагу, гріх і проступя, що він, Адам, будучи в раю, поповнив. Христос роздер цілу грамоту, яка була писана гріхом Адама, одтворив і уневажнив її. Зійшов до аду й впровадив всіх до неба.

Та й кожному з нас ВІН ВІДКРИВ ДОРОГУ, щоб, одержавши освячуючу ласку у Хрещенні, відтак Миропомазанню і у Св. Тайнах Сповіді й Св. Причастю, злучилися з Христом, піднеслися не тільки до найвищого туземного життя, навіть славного чи могутнього й втішного, але до ще вищого життя - небесного, бо воно триває ВІЧНО! Не кінчиться те, що нині складають до гробу й що зітліє - бо прийде час, що воно воскресне й Христос впровадить на віки вічні до ЦАРСТВА НЕБЕСНОГО! Амінь.

В ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ПРОПОВІДЬ БЛАЖЕНИШОГО ПАТРІЯРХА ЙОСИФА У СВІТЛІЙ ПОНЕДІЛОК В ХРАМІ
ЖИРОВИЦЬКОЇ БОГОМАТЕРІ Й СВВ. МУЧ. СЕРГІЯ І ВАКХА, 26 КВІТНЯ 1976 Р.

В ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь. Христос воскрес!

Найвища й найбільша правда є та, що Бог існує від початків, ніхто Його не створив, ніхто Його не покликав до існування – Він є – вічний, предвічний! І тому, коли питав Його Мойсей, хто Ти, Він відповів – Я є ТОЙ, ЩО Є!

Ви чули вчора у Св. Евангелію: „в началі було Слово”. Коли Бог, дивлячись своїм розумом на себе, на свою безмежність і всі Божі прикмети, пізнає себе, і – отак, як ми щось не знаємо, дивимося, пізнаємо та творимо собі образ-поняття, – так Бог створив споконвіку образ-поняття себе самого: СЛОВО-ЛОГОС. Це є відбитка Бога, Світло від Світла, й заразом та сама суть – а Вони оба розглядаючи себе бачать превелику красу й будиться в них ЛЮБОВ, яка є Духом Святих. Це є тайна Пресвятої Трійці!

Слово сталося чоловіком, щоб відкупити нас. Це найбільша честь і слава, що після гріха Він став чоловіком і відкупив людський рід. Та ви нині чуєте у Св. Евангелію, як те безмежне Слово приступає до св. Іvana Хрестителя, який потверджує: „Я йому не гідний розв'язати й ремінця від сандалів. Він існував передо мною” /Іван 1,27/.

Та одночасно, як продовження, читається й представляється той стан, який наступив. Христос проповідував, робив чуда, голосив небесну науку – і що ж, який кінець? Повис на хресті! – разом із найгіршими злочинами! Значиться і сам, мов розбійник, скінчив життя. Його вороги усумнівалися в силу Його чудес і науки – чи вони були правдиві, чи ні? Це застановляло теж кожного, навіть найбільших прихильників Христа. Та Воскресення розвіяло усі ті сумніви. Тому й св. Павло каже: „А коли Христос не воскрес, то марна проповідь наша, то марна й віра наша” /І Кор. 15,14/.

Дальше говориться у Св. Евангелію про Клеопу й його товариша, як наглядний приклад того стану. Вони виходять з Єрусалиму й думають, що тепер мають робити, бо все пропало! Так нераз і ми чуємо в нашім житті, в нашій історії – все пропало! Та от – НЕ ПРОПАЛО! Вони йдуть й толкують один одному: „Він казав, що царство побудує!... а ось – пропало все!” І вони, стративши надію, охляві, бідъкають, нарікають, що тепер буде? Пропало все! І от тоді, як ім здається, що все пропало ПРИСТУПАЄ ХРИСТОС та й каже до них: „А про що ви так між собою розправляєте?” – „А чи ж Ти не чув, що сталося в Єрусалимі? Хіба Ти не з Єрусалиму?” І зaczалася розмова. На це Христос відповів: „Чи ж ви не читали пророків? Чи ж ви не знаєте, що він мусів терпіти? Що він три дні в гробі мав лежати? І – що воскресне?!” І так, як Він дальше викладав їм Св. Письмо, ученики потім казали: „ВІДІТЕ, ЯК НАШЕ СЕРЦЕ ГОРІЛО! НЕ ПРОПАЛО ВСЕ!” Коли прийшли до Еммаусу, кажуть до Нього: „Зайди з нами до господи”. І Христос, за столом з ними, взяв хліб в руки, поблагословив, переломив і дав їм – і вони тоді побачили, що то Христос! Та Він зараз зник. „Як горіло наше серце”! ЗОВСІМ ЗМІНИВСЯ ЦІЛИЙ СЦЕНАРІЙ І НАСТРІЙ ДУХА! Кажуть вони, „чи не горіло наше серце, як Він тут до нас так промовляв?” Те саме, мої Дорогі, перекладіть собі на нинішню мову і нинішні умовини. Так само собі скажіть в таких важких, а то й дуже важкого нашого положення. Де заснеш, всюди пропадає, і в нас самих стільки незгоди й нарікань, що здається – все пропадає. НІ! ХРИСТОС ВОСКРЕС! І тому МИ Є ПЕВНІ, ЩО ПРИЙДЕ ВОСКРЕСЕННЯ! Такий є закон Христа: після терпіння – воскресення!

ст. 4

І оті свята, які ми переживаємо, переживаємо дійсно з тим відчуттям, переживаємо їх так, як вони є й на що вони є! Ці свята є, щоб відновляти й вічно підносити слабі людські сили із вичерпання і сумнівів. Освячуюча ласка ободрює нас навіть у важких умовинах, які мусимо переживати. Так само й Жировицька Мати Божа, чудотворна, що нас усіх зібрала й дала нам змогу нині празнувати, буде нам завжди помагати й заступатися за нами. Тому будьте спокійні, душа ваша буде інакша! Настрої ваші будуть інакші! Ці свята нас з'єднують і переміняють! Маймо в Бозі надію, що й ця наша недоля не потриває довго!

Треба собі усвідомити, що Слово, яке існувало від віків - є найвищою правдою. Матеріялісти кажуть, що світ є вічний. А звідки він взявся? Який його початок? Сама матерія сьогодні є, завтра зникає, друга постає і т.д. Яка рація тої матерії? Хто ж її створив? Звідки вона взялася? Немають відповіді - і це власне є нонсенс того матеріалізму.

Та інакше є з Богом. Нема того, хто б Його створив. БОГ Є! ЙОГО НЕ УСУНЕШ! ЙОГО НЕ ЗАПЕРЕЧЕШ! Можуть собі не знати, що говорити, атеїсти й безбожники, чи виступати й заперечувати існування Бога. Ні! БОГ БУВ, Є, І БУДЕ! То є велика правда, на якій ми опираємося, яку почитаємо, яка нас підносить - бо є Бог, який творить все, піддержує все, і до якого ми звертаємося. Він найсправедливіший і наймилосердніший! „У Ньому бо живемо, рухаємося й існуємо” /Діян. 17,28/.

Ця Пасха нехай запалить у вас духа відваги й сили, щоб даліше в своїй праці, всюди, де ви є, кожний на своєму місці, її продовжували - і, щоб ми те діло, яке розпочав своїм спасенням Ісус Христос, даліше продовжували для спасення своєї душі і для спасення других! Амінь.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

В ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.

+++++

МАЙБУТНЄ УКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ

/УПБ, Рим/-- Старша українська еміграція, хоч, в загальному, не вирізнялась високою освітою, здала суспільний іспит зрілості, чого доказом є церкви, організації, школи, преса. Однаке та похвала не відноситься до всіх членів старої генерації.

В різних ділянках, наприклад політичних, релігійних і культурних, людей можна поділити на три групи: ті, що є за якоюсь справою; ті, що є рішуче противні; і ті, що не знають чого хочуть або чого мають хотіти та й звичайно йдуть сліпо за тими, що мають верх або за тим, що є в моді. І тому треба подивляти ту старшу еміграцію, що в таких умовинах потрапила осягнути згадані здобутки.

Нова інтелігенція, з часів другої світової війни, деколи заблисля немов метеор і згоріла без сліду, навіть не потрапила вдергати того, що створила старша генерація. І є випадки, що їхні діти не знають ні української мови, ні української культури. Ще інші з нової інтелігенції працювали для чужинців на своїх поселеннях і держались здалека від української спільноти. Ще інші, не маючи підготовки до фактічних умов життя і праці на поселеннях - бо про те не вчили їх в українських школах чи на університетах - змарнувалися, часто з браку суспільної зрілости, бо розчарувались тим, що в демократії можна осягнути щось без зусиль спільноти й співпрацею з нею.

Найцікавішою групою найновішої еміграції є ті, що мали високу освіту і не хорували на комплекс меншевартої й скоро зоріснувались в суспільних умовинах місця поселення. Вони зрозуміли, що без власного культурного коріння можна сподіватись тільки легковаження з боку високо-вчених людей, бо відомо, що навіть найкращі квіти відтяті від коріння мандрують на смітник. А хоча собі помогти в дійсності свого демократичного оточення, творили парохії, українські організації, наукові установи, школи, радіопередачі і т.п. Водночас ті самі люди позитивно працюють на своїх становищах для добра спільноти, в якій находяться.

Нераз декому здається, що вдердання зв'язку з старою генерацією є радше негативом чи чимось від'ємним – зокрема це помітне у півінтелігентів, що пописуються своєю ігнорантією культури взагалі, а передусім української культури зокрема. Що гірше, в порівнанні до старої еміграції, для якої український душпастир був не тільки душпастирем, але дорадником і помічником в багатьох особистих, родинних, суспільних і політичних справах, нова еміграція рідко бачить потребу опертися на авторитет свого українського священика, бо бачить, що він не розуміє її ментальності й потреб українського емігранта. Зрештою, ніхто не навчив нових емігрантів перед виїздом на еміграцію, що мають робити з своїм спадкоємством українським і християнсько-католицьким, приймаючи громадянство даної країни, якої частина могла бути й не християнська. Ніде не було й можливостей. Ніхто не навчив тої найновішої української еміграції гармонізувати найвищі духові вартості української-християнської культури й культури країн поселення, і то в суспільній гльобальній перспективі. Багатьом доводилось це робити самим, частинно зробило цю роботу організоване життя, яке перша еміграція не всюди могла належно зробити, щоб не остатись "людьми без коріння".

Частина української еміграції, що пішла за прикладом тої поразки у формі "людей без коріння", впала в хворобу комплексу меншевартої, в параліх культурної апатії й вкінці втратила свою людську гідність, тощоючи ногами своє двотисячне спадкоємство української культури, здобуте в ділянці університетських наук, мистецтва, літератури, політичної думки й християнської цивілізації. А все жалюгідними є факти, коли українець на чужині соромиться своєї тисячлітньої української культури супроти нераз лише двістілітньої іншої культури, або своєї двотисячлітньої християнської культури серед джунглі різних віровизнань чи безвірства.

Тут варто навести приклад святих слов'янських апостолів Кирила й Методія. Оба брати були греками з Солуня, і здобули найвищу тодішню освіту. Кирила навіть називали "філософом", а старший Методій був – губернатором. Обидва лучили в собі в предивний спосіб високу світську культуру, глибоке богословське знання і внутрішню аскезу. Що більше, вони стали зразком, гідним наслідування в ділянці гармонії різних культур і традицій в Церкві, а навіть прикладом, як боротись за примінення народніх культур в душпастирстві з переважаючою церковною і державною культурою. Обидва брати були спадкоємцями славної грецької культури, якою у великій мірі живуть сьогодні західня, американська й церковна культура. Обидва деякий час працювали серед Хозар на землях між Чорним і Каспійським морем. І не хорували на комплекс вищоти чи то грецької чи католицької.

Вкінці вислано їх на Моравію. На тім новім полі душпастирської і культурної праці обидва брати не жадали, щоб "варвари", як називали греки тих людей, що не говорили по грецьки, вчилися грецької мови, якщо хочуть стати цивілізованими християнами-католиками, але самі взялися за вивчення слов'янської мови, для якої мусіли винайти відповідне письмо, на те тільки, щоб слов'янам дати їхню літературну мову, їхнє письмо

ст. 6

і їхню культуру. Що більше переклали вони на слов'янську мову Св. Письмо й Св. Літургію, що викликало переполох серед багатьох візантійських греків, серед римських літургістів і серед німецьких політиків світських і духовних. Об'єднані сили тих трьох противних їм тaborів доложили всіх зусиль, щоб знищити в ім'я добра Церкви й цивілізації діло Братів для слов'ян. Їх оскаржено про розбиття Церкви, про ересь, про зраду культури і т.п. перед світською і церковною владою, а навіть перед Папою. Серед таких церковно-політичних гураганів Брати виявили великість духа й аскетичного вироблення, а одночас непохитну вірність до Апостольського Престолу. За кожним разом Папи, провіривши докладно оскарження, ставали по боці Братів. Кирило помер у Римі, а Методія - вже, як єпископа, німецькі єпископи ув'язнили й щойно по двох роках, під натиском Папи, випустили, щоб міг він далі працювати серед слов'ян.

Сьогодні щораз більше оцінюємо діло святих Кирила й Методія. Їхнє діло є зразком і для нашої духовної і світської інтелігенції, а також і для душпастирської праці, коли постійно маліє число молодих душпастирів, які знали б і уживали б української мови та розуміли б українського й католицького духа. Ті українські вірні не думають зривати єдності з Апостольським Престолом ні з країнами, що їх більше чи менше гостинно прийняли, ні ніде інде, коли хочуть в християнсько-католицькім дусі й в рідному дусі служити Богові українською Літургією і традицією.

Церква канонізувала святих Кирила й Методія, що працювали для добра слов'ян і їх ідентичності, а не їх гонителів-єпископів, що були протиціні тому для своїх колоніальних цілей. Папа Лев XIII поширив культ Кирила й Методія на цілий світ і проголосив їх патронами слов'янських народів. В 1963 р. слов'янський науковий світ відзначував 1100-річчя їхньої апостольської праці перед слов'ян. На міжнароднім конгресі славістів сенсаційно була проповідь регенсбурзького єпископа Рудольфа Грабера, в якій він прилюдно перепрошував св. Методія, в імені своїх попередників, за ті кривди й несправедливості, які вони йому вчинили. Крім цього II Ватиканський Собор /в Конституції „Церква в сучасному світі“/ широко пише про значення плекання власної традиції й культури для добра людей і Церкви. А в документі „Про єпископів“, Собор пригадує єпископам журбу про традицію і народну культуру.

Сьогодні стало свого рода „модою“ говорити на американських університетах про етнічність і американські політичні діячі беруть вже поважно під увагу слухні домагання етнічних меншостей багатокультурного населення ЗСА. Поттоюхом до того була расова проблема в ЗСА й вимога негрів бути повноправними громадянами. Та, на жаль, в ЗСА є українці, котрі мають комплекс нижчості, бо їх не кормлено правдивою тисячлітньою українською культурою, університетською, релігійною і народною та й не сказано їм про права, признані їм світською і церковною владою, щодо плекання рідної мови й культури.

Нині нема такого, щоб сумнівався, що великою поразкою Церкви був розкол з XI ст., що роздер Церкву на дві частини: грецько-слов'янську й римо-латинську. Але нема також такого, що сумнівався б, що було б не дійшло до тої вікової трагедії, якщо б за прикладом святих Кирила й Методія тодішня грецька й римська інтелігенція зуміла згармонізувати у власнім житті й в житті церковнім та суспільнім велике вартості грецькі, латинські й слов'янські. Розкол став „необхідним“, коли люди, маючи хробливий комплекс вищості, собою взаємно погорджували, себе не розуміли й себе осуджували. Таке внутрішнє роздвоєння довело до зовнішнього роздертя, яке кровавить не загосною раною вже тисячу років!

Святі Кирило й Методій є також прикладом і дороговказом, на випадок переслідування зі сторони тих, від котрих людина повинна сподіватися помочі. Очевидно, можна боронитися всіми чесними і інтелігентними способами, для добра душ і для добра загалу. А в конфлікті з льокальними й народними церковними властями, треба за прикладом святих Братів пильно, по можності особисто і об'єктивно поінформувати найвищу церковну владу в Римі про цілу справу. Не вільно наївно думати, що Рим чи Вашингтон про все добре знає і повинен знати, бо болючі непорозуміння постають тоді, коли таку інформацію занедбано, або коли вона є одностороння або суб'єктивна.

Основання й праця Українського Католицького Університету ім. св. Клиmenta Папи, разом з Філіями, має на меті поставити на чужині перед очі нашим людям скарби рідної науки й культури, показати світові українську духовість і культурне та церковне надбання тисячлітів враз із правами, що ставлять нас у народів вільних колі.

х х х х х х х

СТРАСНИЙ ТИЖДЕНЬ І ВЕЛИКДЕНЬ З ПАТРІЯРХОМ ЙОСИФОМ У РИМІ

/УПБ, Рим/ -- Субота перед Страсним тижнем вже безпосередньо приготовляє нас до Воскресення Христового. Називається вона „Лазаровою”, бо в ній споминається чудо Христа: воскресення Лазаря „четверодневного”, бо вже чотири дні лежав він у гробі. Цим чудом Свята Церква хоче утвердити нас у вірі в божественну силу Христа, який сам воскрес, і який колись воскресить і кожного з нас.

Наступний день – це Квітна Неділя /або Неділя вайї – пальмового гілля/. Згадуємо славний в'їзд Ісуса Христа в Єрусалим. Церква хоче нам показати, що Христос опісля пішов на хресну смерть добро – в ільніо /бо легко міг був не в'їхдяти тріумфально, а радше скриватись/. Цілий тиждень перед Квітною Неділею Церква приготовляє нас, щоб і ми вітали Христа „вітвами чеснот”, великою покутою, Св. Сповідю й Св. Причастям. Опісля наступає Страсний тиждень, у якому згадується про останні дні Спасителя на землі. І тут Свята Церква збирає різні розділи Св. Письма, пророчі, апостольські і євангельські читання, прикрашуючи різноманітними наджненними піснями і обрядами та створює один величавий і живий образ Христової жертви на Голготі, який поступенно розкривається перед нами в богослужіннях Страсного тижня. Особливо з увагою слідкує за останніми словами й ділами Спасителя, вслухується в кожне слово, щоб поставити себе на місце терплячого Христа, щоб ступати за Ним крок за кроком ідучи на хрест, щоб опісля разом з Ним і воскреснути!

В богослужіннях Великого Понеділка Св. Церква заохочує своїх вірних добровільно супроводжати Христа на Голготу, щоб ради Нього вмерти для життєвих насолод, щоб із Ним жити! Ставить нам перед очі старозавітного Йосифа, сина Якова, як прообраз Христа, бо і Христос став жертвою зависті своїх одноплемінників-братьїв, був проданий своїм учнем за 30 срібняків, був укінений у темний і глибокий рів-гріб, але вставши з нього, став царем над Єгиптом, значить над усіким гріхом. Вкінці, вирятував світ від голоду даруючи йому таїнственную пшеницю і годуючи його небесним хлібом – своїм Пречистим Тілом. В цім дні читається також у Св. Євангелію про зісохлу смоковницю, яку Христос прокляв. Вона представляє собою кожну душу, яка не приносить плоду покаяння. Тому Церква закликає нас, щоб хоч у цей останній тиждень іще опам'ятатися, вернутися й стати на дорогу покаяння – це путь спасення.

ст. 8

У Великий і святий Вівторок пригадує нам Св. Церква останні дні, кінець світу, а також і притчу про десять дів, які чекали на жениха. Ця олія, яку вони потребували до своїх лямпад - це наші добре діла, діла милосердя, чесноти, яких нам слід набиратися в час нашої земної мандрівки, бо коли прийде наша кончина, коли прийде Мених, не буде тоді часу купувати олію - робити добре й покаяння.

У Велику і святу Середу читається в Св. Евангелію про те, як Ісус був у Симона, прокаженого, і як підійшла до Нього жінка-грішниця, помазала Йому голову дорогоцінним миром і тим приготовила Його на погребення. Один з учнів, Юда, обурився такою витратою грошей, мовляв, треба було роздати бідним. Та не з якоїсь печаливості за вбогих він це сказав, але тому, що був злодій і вже задумав був видати Ісуса. Тим то в піснях того дня осуджується гротолюбство й зрадництво Юди, а величається смирення і покаяння грішниці: "ця бо радується, виливаючи дорогоцінне миро, а цей старається продати Безцінного; ця Владику пізнала, а цей від Владики відлучився; ця освободилася, а цей став рабом ворога"; "О, Юдине окаянство, з якого ізбави, Боже, душі наші" - співається в Богослужбі.

В цей день приїжджає на УКУ Блаженніший Патріарх Йосиф і, тому, що це є алітургічний день, в соборі Св. Софії правиться Службу Преждеосвящених Дарів, цебто Вечірню з Літургією Напередосвяченіх Дарів.

У Великий "Чистий" Четвер Блаженніший Патріарх освячує Антимінси й Святе Миро в соборі Св. Софії, згідно з довголітним правом і традицією Києво-Галицьких Митрополитів. В цей день вранці правиться Вечірня з Літургією св. Василія Великого, а ввечорі Утрена Страстей Господа нашого Ісуса Христа з читанням Дванадцяти страсних Евангелій.

У Богослуженнях Великого Четверга споминається події, які безпосередньо попередили Христові добровільні страсті: остання пасхальна вечеря, при якій Христос умив ноги своїм ученикам та установив Пресв. Євхаристію та, пізніше, зрада Юди. З одної сторони Св. Церква скорбить і страдає разом із Спасителем у так важкім для Нього часі та з другої, знаючи, хто оцей Страдник і за що і за кого Він іде на смерть, Церква у своїх піснях виявляє безліч любови Йому та, дякуючи, прославляє Його. Також славословить молитву із кривавим потом Спасителя в Гетсиманії, даючи й нам приклад, як в молитві шукати потішенні і скріплення серед наших скорбот у несенні щоденного хреста та, зокрема, в часі приближення смерті.

Слідує Велика П'ятниця і раненько співається "Царські часи". Страшна це була ніч - із четверга на п'ятницю. Темрява природи, темрява чорної злоби юдеїв, які шукали вбити Спасителя, смертна скорбота Відкупителя у темряві гетсиманського саду, потім крайній ступень пониження Його, якого вже зрадив учник і забрали вороги, - все це звершується тієї ночі. І так картина за картиною розгортається все перед очима, одна від другої страшніша й печальніша. З одної сторони бачимо Його небесним світлом осянного, Створителя і Спасителя, що все своє життя на землі пожертвував для того, щоб творити добро: сліпим очі відкривав, хворих калік лікував, мерців воскресав; та й навіть тепер більш уболівав над своїми мучителями, як над самим собою! А з другої сторони, видно людську марну невдяку: мучать і зневажають Його ті, які були Ним створені і які від Нього одержали стільки ласк! Віддають Йому за манну - жовч, за воду - оцет, за всю любов - хрест і смерть! Церква своїми Богослуженнями старається допровадити християнина до цього благородного, ^{стану} в якому був св. ап. Павло, що не хотів нічого знати "лиш Христа, і то розп'ятого"! А, щоб дійти до того, треба глибоко застановитися саме

над страстями Христовими, бо коли сказав Христос, що: "я путь, істина і життя", то, щоб дійти до того життя, треба перейти через путь Його, а це власне є дорога хреста!

Вечірня з винесенням плащаниці пригадує нам зняття Христа з хреста і положення Його до гробу. З плащаницею традиційно три рази обходиться довкола храму та опісля ставиться у приготованім гробі для прилюдного почитання. Після обходу з плащаницею /Святософійська плащаниця це старина грецько-слов'янська плащаниця, мабуть з часів хрестоносців, яку подарував Блаженнішому венедиктинський ігумен монастиря в Монсерат, Еспанія з нагоди відвідин в 1970 р./ співається чудесну стихири про те, як не розуміли й не знали ні Йосиф ані Никодим, як поховати Іннаса, якою плащаницею обвіти Його Пресвяте Тіло. „Тебе, що одягається у світло, як у ризу, зняв Йосиф із дерева з Никодимом і, побачивши мертвого, нагого, непохованого, благосердний плач підніс і ридаючи сказав: горе мені, солодкий Ісусе, якого щойно сонце, побачивши висячого на хресті, темрявою покрило і земля зі страху потряслася і роздерлася церковна завіса; та це нині бачу Тебе, що ради мене добро прийняв смерть; як поховаю Тебе, мій Боже, або якою плащаницею обвію, якими руками доторкнуся Твого нетлінного Тіла, або які пісні заспівав на Твій відхід, Щедрий? Величаю Твої страсті, піснословлю і погребення Твоє з воскресенням, визиваючи: Господи, слава Тобі". Особливо настроєвий тропар „Благообразний Йосиф" нам пригадує цю подію: зняття з хреста.

Ввечорі співається Надгробну або Єрусалимську Утрено при столі зі свічками й Св. Євангелієм, знову при участі Блаженнішого Патріярха й священиків: І.Хома, І.Моват, І. Дацько й П. Стецюк та асистом й співаками патріяршої Колегії Св. Софії.

Єрусалимська Утрена – це похорон Христа, це обряд погребення Божественного Мерця. Ці похоронні пісні переплетені пророчими відображеннями страдального життя Спасителя на землі 17-ої катизми, то є 118-го псальма, і його ділиться на три статії. До кожного стиха додається коротку пісню /нпр. „Величаем Тя, Животдавче Христе"/, в якій злучені глибокі догматичні мислі з почуваннями плачу й радості. Одні прославляють безмежне милосердя і довготерпіння Боже, інші жахаються в виді Господа, що лежить у гробі, ще інші відображають плач Богородиці та всіх тих, що були при гробі, та на кінець чути голос віри, який бачить у гробі вкритому темрявою свіtlий чертог Переможця ада й смерти. В особливо зворушливій пісні висказує Христос потішенні своїй скорбній Матері: „НЕ РИДАЙ НАДО МНОЮ, МАМО, БАЧУЧИ У ГРОБІ ТОГО, ЯКОГО ТИ БЕЗСІМЕННО ЗАЧАЛА В УТРОБІ, СИНА: ВОСТАНУ БО Й ПРОСЛАВЛЮСЯ І ВОЗНЕСУ ЗО СЛАВОЮ БЕЗУСТАННО ЯК БОГ ТИХ, ЩО ВІРОЮ І ЛЮБОВ'Ю ТЕБЕ ВЕЛИЧАЮТЬ".

У Велику Суботу Св. Церква споминає перебування Ісуса Христа тілом у гробі та Його змістя душою в ад /що й представляється на іконі Воскресіння в іконостасі собору Св. Софії/, введення доброго розбійника в рай, перебування Христа на престолі разом з Отцем і Св. Духом та разом із тим, предсказує наступлення великої події воскресіння Христового. Тим то в Богослуженнях того дня виражуються самі противорічні почування: жалю і потішенні, горя і радості, сліз і світлого тріумфу. В Синаксарі /це є спеціяльне читання про зміст і вагу даного дня чи празника/ кажеться, що зі всіх днів Чотиридесятниці, найбільші й найважніші – це дні Страсного тижня, а найважніший день Страсного тижня – це саме Велика Субота. А Велика вона тому, що саме тоді довершилися великі чудеса й спасительні діла нашого Спасителя. Бо так, як на початку, коли створив Бог небо й землю, а в шостий день створив найвище своє створіння – чоловіка – на свій образ і подобу, а на сьомий день відпочив, так і в цьому Страсному тижні Господь, довершивши в шостий день відкуплення

людського роду, на сьомий упокоївся спасительним сном. Зійшов в ад, визволив душі старозавітних праведників з тенет диявольських, та не тільки їх, але й нас – тому саме така радість, на тому й полягає діло відкуплення людського роду, що Христос визволив всіх людей з диявольської влади й привів їх до свого Небесного Отця.

На Вечірні з Літургією св. Василія Великого з багатьма старозавітними читаннями є висказані всі науки, всі пророцтва про страдання Месії та про відкуплення людського роду. Св. Євангеліє оповідає вже про подію воскресення, і тому среї вибраються в світлі ризи. Замість „Іже херувими“ співається особливо набожну пісню: „Нехай мовчить усяка людська плоть і нехай стоїть зо страхом і тремтінням і нічого земного в собі хай вона не мислить: бо Цар тих, що царствують і Господь тих, що господствують приходить, щоб бути заколеним і дати себе на поживу вірним. А перед Ним ідуть ангельські чини з усяким началом і властю – многоокі херувими й шестокрилі серафими – лица закриваючи і співаючи пісню: алилуя, алилуя, алилуя“.

Вечером відправлено Містополунощницю з обходом з плащаницею три рази довкола собору та відставленням її на Св. Престіл. Треба згадати, що, як і минулими роками, Пластуни держали стійку при Божому гробі. Рівном Сестри Василіянки приготовили дуже гарно прибраний стіл з традиційними великомінами „снідами“ для посвящення пасок, сиру, масла, яйця й м'яс тощо. Зворушливим моментом у соборі Св. Софії було посвящення паски „з України“, бо приїхали з табору біженців в Остії /біля Риму/ деякі наші нові емігранти, щоб відсвяткувати „перший Великдень на волі“ принесли паску до посвящення!

В таких настроях стрічаємо Христове Воскресення! У Воскресний Утрені та Архиєрейській Божественній Літургії сослужили Блаженнішому Патріярхові священики: С.Чміль, І.Моват, І.Хома, В.Сапеляк, Р.Саба, Р.Мазяр, В.Король, П.Стецюк і Євтимій Волинський, студит. Дияконував о.д-р Іван Дацько. Собор був виповнений Богомольцями й Вірними, своїми чужими.

Св. Євангеліє нам нічого не оповідає про сам момент воскресення, а лише про появу першим свідкам – жінкам мироносицям. В одній зі своїх проповідей, св. Іван Золотоустий вихвалає міністість тих жінок, що до останньої хвилини були зі Спасителем, коли учні повтікали. Жінки лишилися й показали велику любов до Спасителя. Вони дінок зуміли висловити свій жаль і співчуття, свою щедрість і жертвеність – бо вони всюди, ще з Галілеї, ходили з Христом і послугували Йому та на кінець не шкодували й гроша, щоб дорогоцінного мира купити і помазати Його Пречисте Тіло. Та св. Іван Золотоустий закликає нас до наслідування їх чеснот, а це зробимо, коли голодного нагодуємо, нагого вберемо, ув'язненого відвідамо, бо що робимо одному з найменших братів Христових, те й Йому робимо.

Та хоч про це в Св. Євангелію не пишеться, але Св. Церква вірить, що поки Ісус явився іншим, про Його воскресення сповіщено Пресвяту Богородицю. Бо за премудрою волею Божою належало, щоб люди прийняли тайну воскресення Христового з живою і твердою вірою, з глибоким розумінням сили її та з повною радістю. Та хто з людей міг бути більш спосібний до такого прийняття тайни воскресення, як не сама Богоматір? Апостоли спершу не вірили. Одинока Вона, що є чесніша від херувимів і незрівняно славніша від серафимів, могла глибше вникнути в це таїнство й сильніше всіх відчути радість славного й спасительного воскресення свого Сина – Ізбавителя світу. Тому в саму хвилину воскресення ангел явився Благодатній, кажучи: „Чистая Діво – радуйся! І знову кажу – радуйся! Твій Син воскрес тридневний із гробу!“ Та чи не треба вірити й тому, що зараз таки Їй першій з'явився сам воскреслий Господь, щоб потішити її? Він, що є найкращий із синів людських? /продовження на ст. 19/

Союз Українських Студентських Товариств в Європі

СУСТЕ

НАДЗВИЧАЙНИЙ З'ЇЗД СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТСЬКИХ ТОВАРИСТВ В ЄВРОПІ /СУСТЕ/ В ПРИМІЩЕННЯХ УКУ В РИМІ, 17-21 КВІТНЯ 1976 Р.

/СУСТЕ, Рим-ч.10/ -- Комісія СУСТЕ /6-ти членна Комісія вибрана на Конференції ЦЕСУС у Мюнхені в серпні 1975 р./ скликала Надзвичайний З'їзд СУСТЕ до Риму, до приміщень Українського Католицького Університету ім. св. Климента Папи в днях 17-21 квітня 1976 р.

До Президії вибрано таких студентів: Тарас Лончина - голова, Адріяна Геник-Березовська - містоголова, Марко Томашек - секретар.

В часі З'їзду прийшли привіти від: мгр. Андрія Чорнодольського, голова ЦЕСУС /телефонічно з Америки/, п. Зенона Зварича, прес. реф. ЦЕСУС /Торонто/, д-ра Петра Зеленого, голова У.П.С.О. /Бельгія/, о. д-ра Івана Гриньоха /Німеччина/, д-ра Володимира Яніва, Ректора УВУ /Мюнхен/, проф. Ярослава Рудницького /Манітобський Університет, Вінніпег/, п. Тараса Мікуліна, б. голова УСГ у ВВ /Англія/, п. Марти Єнкали, б. секретар СУСТЕ /Англія/.

З'їзд уфінансував щедрим даром /150. amer. дол./ проф. д-р Павло Джуль з Дітройту, ЗСА.

У вступному слові, голова Комісії СУСТЕ, Т. Лончина, вказав на причину скликування З'їзду до Риму, а саме, "щоб створити своєрідну атмосферу у власному середовищі, пізнати дорогоцінні скарби нашої Церкви й Народу, що є зібрані в Римі, полюбити їх і дати їм можливість просякнути нашу особисту культуру й спосіб життя та винести звідси почуття приналежності до Великого Народу".

Програма З'їзду складалася з: 1/ звіту голови Комісії СУСТЕ; 2/ звітів представників таких країн: Австрія, Англія, Бельгія, Італія, Німеччина й Франція; 3/ доповідей: проф. Богдана Бочаркова з Карлтонського Університету в Оттаві п.з. "Релігія і Церква в сучасній Україні" /прочитав Т.Лончина/; студента УКУ Андрія Чировського п.з. "Український Католицький Університет" /включно з прозірками і огляданням собору Св. Софії/; о. Євтимія Волинського, студита, про "Пасху в Бруссалимі" /включно з прегарними прозірками/; і о. Михайла Вівчара з Вінніпегу /семінарійна праця, яку прислав проф. Я.Рудницький/ -- "Культурно-історична підставка Емського Указу" /переклав з англійського і прочитав А. Чировський/; 4/ поїздок по старовинному центрі Риму, на яких оглядали студенти українську парохіальну церкву свв. Сергія і Вакха, патріярший двір і Музей Мистецтва УКУ, як теж пам'ятник Мікельанджеля "Мойсей", Колізей й замок св. Ангела; 5/ авдієнції у Святішого Отця Павла VI, який при нагоді зустрічі з українськими студентами передав святочні побажання "Братам і Синам східних обрядів, які приготовляються святкувати Великдень за юліанським календарем" і "особливіший привіт нашим найдорожчим Синам візантійсько-українського обряду..." /див. "Великодні побажання..." на дальших сторінках/. На слова Папи студенти два рази відгукнулися великолічним привітом "Христос воскрес".

Безперечно найзворушливішим моментом З'їзду була зустріч з Князем Церкви, нашим Патріярхом Йосифом I, яка відбулася в атріумі УКУ. Студенти привітали Блаженнішого Патріярха гучними оплесками й словами:

"Вітаємо Блаженнішого Патріярха"! В імені студентів, Блаженнішого привітав нововибраний голова СУСТЕ Т. Лончина, який подякував Патріярхові за те, що Блаженніший головно думає про українську молодь і її майбутність /див. "Слово нововибраного голови..." далі/. На привіт студентів Блаженніший відповів батьківським словом і вказав на два реальні ідеали, до яких треба студентам прикладати зусилля, а саме: а/ гуртуватися у власному Університеті, головно тут у центрі культури й християнства та б/ здобувати якнайвищі академічні ступені, аж до докторату й приготовлятися вже тепер до великої праці, яка стоїть перед сьогоднішньою молоддю в майбутньому /див. "Слово Блаженнішого Патріярха..." далі/. Відтак, студенти підходили до Блаженнішого, представилися і Патріярх особисто для кожного мав цікаве слово!

Надзвичайний З'їзд відбувався у викладовій залі УКУ, яка була прикрашена афішами СКВУ „За свободу Віри і Церкви в Україні" в 6-ох мовах, 20-ма світлинами українських в'язнів /Вид. "Смолоскип"/, афішами „Міжнародної Амнестії" та афішами про Рим.

З поза-місцевих студентів приїхали: Леся Дяківська та Ігор Заверуха з Англії, Адріяна Геник-Березовська, Володимир Саба й Марко Томашек з Австрії, Роман Раделицький і Петро Сеник з Бельгії, Любомир Веселій з Перуджі /Італія/, Петро Мозолюк, Василь Карпінський, Володимир Діброва і Наяля Дюк з Німеччини та Олег Ромінський, Данило Скоропад і Леся Сиротинська з Франції.

Надзвичайний З'їзд вибрал нову Управу на дворічну каденцію з осідком в УКУ в Римі:

Тарас Р. Лончина - голова

Андрій М. Фр.-Чировський - містоголова

Дальші містоголови - це голови студентських союзів за порядком кількості членства, а саме:

Роман Кравець - 2-ий містоголова /Англія/

Андрій Гайдамаха - 3-ий містоголова /Німеччина/

Олег Ромінський - 4-ий містоголова /Франція/

Марко Томашек - 5-ий містоголова /Австрія/

Роман Бозьо - 6-ий містоголова /Бельгія/

Михайло Петрович - 7-ий містоголова /Італія/

Андрій Т. Онуфреко - генеральний секретар

Інші члени Управи будуть кооптовані в мірі потреби.

До Контрольної Комісії ввійшли: Марко Томашек - голова

Богдан Бобін - член

Петро Сеник - член

Роман Раделицький - заступник

Василь Карпінський - заступник

До складу Товарицького Суду ввійшли: Роман Раделицький - голова

Петро Мозолюк - член

Леся Сиротинська - член

Леся Дяківська - заступник

Данило Скоропад - заступник

Всі рішення Надзвичайного З'їзду СУСТЕ і різні студентські справи є зібрані в „Резолюціях та увагах", які слідують.

РЕЗОЛЮЦІЇ ТА УВАГИ НАДЗВИЧАЙНОГО З'ЇЗДУ СУСТЕ В РИМІ В ПРИМІЩЕННЯХ
УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ В ДНЯХ 17-21 КВІТНЯ 1976 РОКУ

1. Надзвичайний З'їзд СУСТЕ вітає Єпархію Помісної Української Католицької Церкви на чолі з Патріярхом Йосифом I. Надзвичайний З'їзд вітає Високопреосвященішого Митрополита Мстислава і Єпархію Української Автокефальної Православної Церкви.
2. Союз Українських Студентських Товаристств в Європі /СУСТЕ/ уважає, що Патріярхат Помісної Української Церкви є створений в першу чергу з думкою про молодь і її майбутність на чужині -- і тому СУСТЕ підтримує і буде обороняти його та передавати цю світлу патріярхальну традицію майбутнім поколінням.
3. Надзвичайний З'їзд висловлює найщирішу подяку Блаженнішому Патріярхові Йосифові за дозвіл користати з приміщенів Українського Католицького Університету для відбутия своїх нарад в Римі.
4. Надзвичайний З'їзд піддержує акцію Світового Конгресу Вільних Українців /СКВУ/ на 1976 рік під гаслом: "За свободу Віри й Церкви в Україні" та поручає краєвим союзам взяти в ній належну участь, особливо тому, що цього року пригло 30-ліття ганебного "Львівського псевдособору".
5. Надзвичайний З'їзд є переконаний, що в Римі, завдяки Блаженнішому Патріярхові Йосифові, є створений один з найкращих українських духових, культурних і наукових центрів в "діяспорі Україні" -- і тому поручає усім українським студентам приїжджати сюди, його огляdatи і пізнавати дорогоцінні скарби нашої Церкви й Народу, та, полюбивши їх, щоб вони впливали на нашу особисту культуру і наш спосіб життя та будували свідомість принадлежності до Великого Народу!
6. СУСТЕ заохочує студентів до чисельної участі й підтримки Вакаційних Курсів в Українському Католицькому Університеті в Римі та в Українському Вільному Університеті в Мюнхені. У зв'язку з Курсами будемо шукати Меценатів, які б подбали про стипендії для курсантів.
7. СУСТЕ і краєві союзи будуть вдерживати зв'язок з церковними, громадськими, науковими, політичними і головно студентськими організаціями.
8. СУСТЕ поручає краєвим союзам організовувати окремі зустрічі для стального й живого контакту між собою та для дискусії над різними проблемами, запрошууючи при тому знавців даних ділянок.
9. Управа СУСТЕ зобов'язується надалі видавати "Інформативний листок" що місяця, за винятком вакаційного часу: серпень-вересень. СУСТЕ теж заохочує краєвих союзів писати статті до інших студентських газет, як напр. "Студент" в Канаді чи "Призм" в Америці і т.п.
10. Надзвичайний З'їзд поручає осередкам в Римі та Іннсбрукі по змозі розглянути можливість відновити діяльність "Обнови" й ввійти в активну співпрацю в "Пакс Романа".

11. Надзвичайний З'їзд поручає краєвим союзам нав'язати контакт з групами „Амнесті Інтернешнел” і іншими подібними організаціями в обороні переслідуваних за релігійні й національні переконання. Рівно ж поручає союзам слідити за Інтернаціональними Конференціями профспілок та на них вести акції в обороні переслідуваних українці.
  12. Надзвичайний З'їзд поручає Управі СУСТЕ відрізняти зв'язок з Бюро СКВУ при Об'єднаних Націях в Нью-Йорку.
  13. Надзвичайний З'їзд з прикінчю прийняв до відома, що український студентський лім у Лювені /Бельгія/ вже не є до ужитку українським студентам. Надзвичайний З'їзд уважає, що студентський дім мав би повернутися до свого первісного студентського призначення. Надзв. З'їзд поручає українським церковним і громадським установам втримувати укр. студентські доми для постійного місця побуту, влаштування імпрез, місця зустрічей та загальної студентської діяльності.
  14. Рішено відбути слідуючий З'їзд СУСТЕ /за два роки/ в Лондоні в 1978 р. А за рік рішено відбути Конференцію СУСТЕ в Бельгії /1977 р./ Обі зустрічі запляновані в часі латинських великомісячних свят.

У В А Г И:

- A.** Надзвичайний З'їзд висловлює найсвідченнішу подяку ВП проф. др. Павлові Джулеві з Дітройту, США, за щедрий дар у сумі 150.-ам.дол. на потреби нашого З'їзду. Рівно ж Надзв. З'їзд висловлює ширу подяку Управі ЦеСУС-у за дар у сумі 50.- дол. для праці Комісії СУСТЕ в часі її каденції від серпня 1975 р. до квітня 1976 р.

B. Управа СУСТЕ має до кінця кожного року відновити адресар Українських студентів в Європі. Для того краєві союзи подбають, щоб до 1 грудня вислати точні інформації про свої країни. Зазначуємо, що в адресарі є поміщені адреси всіх нам відомих студентів, так членів СУСТЕ, як і інших. Поручаємо, щоб студенти, які приїжджають на студії до Європи з поза океану зголосувалися до найближчих студентських громад місця своїх студій.

B. Надзвичайний З'їзд установив висоту владок на підставі членства краєвих союзів за слідуючою схемою: Австрія - 30.- долярів; Англія - 160.- дол.; Бельгія - 30.-дол.; Італія 20.-дол.; Німеччина - 80.- дол.; і Франція - 50.- дол. Річний бюджет виноситиме = 370.- долярів. Вплачувати двома ратаами /по половині/: до 31 травня і до 31 січня кожного року.

G. Надзвичайний З'їзд рішив зберігати архів СУСТЕ в Українському Католицькому Університеті за винятком архіву останньої каденції, який має зберігати нова Управа СУСТЕ аж до кінця своєї каденції.

Г. Надзвичайний З'їзд вибрав дев'ять делегатів СУСТЕ на IV. Світовий З'їзд ЦеСУС-у, який відбудеться у Філядельфії в днях 12-15 серпня 1976 р. Список делегатів: Т. Лончина, А. Онуферко, М. Петрович, А. Чировський, Р. Радилецький, П. Мозолюк, Л. Дяківська, Д. Скоропад і М. Томашек.

ВЕЛИКОДНІ ПОБАЖАННЯ ЦЕРКВАМ СХІДНОГО ОБРЯДУ

/переклад з італійського з ватиканського щоденника „Л'оссерваторе Романо” з дня 22 квітня 1976 року -- УПБ, Рим/

Пам'яті українським вірним

Під час загальної авдієнції сьогодні, середа, 21 квітня, Павло VI передав Братам і Синам східних обрядів, які приготовляються святкувати Великдень за юліанським календарем, сердечні побажання такими словами:

„Коли наша душа ще наповнена радістю спогаду й святкувань Смерти Й Воскресення Христа Господа, нам присмно згадати, що багато наших Братів і Синів східного обряду – як і багато інших братів того самого обряду, які ще не є у повній єдності з нами – які за юліанським календарем приготовляються цього тижня святкувати ті самі незбагнені таїнства нашого спасення. Їм усім шлемо наші сердечні великоці побажання, щоб мир і радість Воскресшого Христа, Побідителя гріха й смерти, панувала в їхніх серцях, в їхніх родинах і в їхніх церковних громадах.

„Усіх хотіли б ми згадати по-іменно. Але, і теж у відповідь на нові свідчення вірності, що вони бажали проявити саме минулими днями, ми хотіли б принайменше передати особливіший привіт нашим найдорожчим Синам візантійсько-українського обряду, що століттями, і особливо в останніх тридцять роках, дали так світливий приклад прив'язаності до Церкви й вірности до цього Апостольського Престолу. Як смиренний Наслідник Петра, бажаю утвердити їх у вірі та запевнити їх, що вони завжди присутні в наших думках і молитвах, а водночас з глибини серця передаємо їм наше Апостольське Благословення”.

СЛОВО НОВОВИБРАНОГО ГОЛОВИ СУСТЕ НА АВДІЄНЦІЇ В БЛАЖЕННІШОГО
ПАТРІЯРХА ЙОСИФА В УКУ, ДНЯ 21 КВІТНЯ 1976 Р.

Ваше Блаженство! Блаженніший наш Патріярше!

Ми радіємо, що Ваше Блаженство зволили прийняти учасників Надзвичайного З'їзду СУСТЕ на окремій авдієнції в атріумі УКУ ім. св. Клиmenta Папи в Римі.

Ціллю нашого З'їзду було, крім того, щоб обговорити студентські справи, які торкаються студентських союзів таких країн, як: Англія, Австрія, Бельгія, Італія, Німеччина й Франція, але й також, щоб побачити й більше приглянутися українському осередкові, який Ваше Блаженство тут створили, щоб пізнати дорогоцінні скарби нашої Церкви й тим відчути нашу належність до Великого Українського Народу!

Ніхто так, як Ви, Блаженніший Патріярше, не думав про українську молодь і про її майбутність. Ніхто так, як Ви, не створив їй пригоже середовище для пізнання своєї духової спадщини й культури. І ніхто так не пробудив нас із сплячого асиміляційного сну, як Ви – вказуючи кожному, що ми є українцями „з крові й костей” і мусимо держатися всі разом при своїй Церкві й Народові.

Ми знаємо, що не легко було Вам зібрати нас, розсіяних на поселеннях. Знаємо, як тяжко було збудувати оцей наш прекрасний осередок – скільки труду, праці, піклування і грошей вкладано в ньому. Та Ви не жалували нам нічого – і сьогодні ми з гордістю і вдячністю приглядаємося на працю Ваших рук і так собі думаємо – це все збудовано для нас молодих і для тих усіх, що прийдуть після нас! І які ми є щасливі, що Ваше Блаженство думають про нас!

Дозвольте прочитати один вірш відомого пробудителя українських шестидесятників, поета Василя Симоненка, який висловив дуже гарними словами якраз цю думку, яка збережеться в наших умах при закінченню нашого З'їзду, а саме про Вашу безупинну думку й працю для нас:

„Ми думаем про вас. В погожі літні ночі,
В морозні ранки і вечірній час,
І в свята гомінкі, і в дні робочі
Ми думаемо, правнуки, про вас.

Ми думаем про вас - і тому наші руки
Не в'януть біля плуга і станка,
Тому в серцах у нас не витончена мука,
А радість голосиста і дзвінка.

Hi, то не сум промінить риса кожна,
То творчість б'є з наджненних наших віч,
А творчість завжди мрійна і тривожна,
Немов травнева неспокійна ніч.

Hi, сонний спокій зовсім нам не сниться,
Hi, нас не вабить ніжнатишина -
Прийдешне осяває наші лиця,
Неспокій творчий з вічністю єдна.

І тому ми спокійно і сувро
Стрічаємо у праці і борні
Наклепи злобні і тупі докори,
Потоки божевільної брехні.

Ми думаем про вас. В погожі літні ночі,
В морозні ранки і вечірній час,
На свята гомінкі і в дні робочі,
Нащадки дорогі, ми захищаємо вас.”

Блаженніший Патріярше! Ви нас захищаете й приготовляєте на майбутність. Ми це дуже цінимо і тому будемо, з нашого боку, підтримувати і обороняти Вас, будемо підтримувати нашу Помісну Українську Церкву на чолі з Вами - нашим Патріярхом, будемо підтримувати наш Український Католицький Університет - бо ми свідомі того, що на нас лежить ця велика відповідальність: перебрати, втримати й передати ці дорогоцінні скарби майбутнім поколінням!

Дякуємо Вашому Блаженству й прохаемо Вашого Патріяршого Благословення для дальшої нашої студентської праці в СУСТЕ.

СЛОВО БЛАЖЕННІШОГО ПАТРІЯРХА ЙОСИФА ДО УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ЗІБРАНОЇ В УКУ В РИМІ З НАГОДИ НАДЗВИЧАЙНОГО З'ЇЗДУ СУСТЕ

Мої Дорогі! Світлі Збори!

Коли нині вітаю Вас отут в тому нашему Українському Католицькому Університеті, то дві справи хотів би я підчеркнути й видвигнути, щоби та хвилина остала не тільки Вам, але й для всіх, що будуть про неї чути, в світлій та добрій пам'яті - не тільки для Вас, для молоді, але й для Українського Народу.

Найперше, то є початок, який Ви зробили й то добрий початок, що зібрали отут всіх представників української молоді в Європі. Дай Боже, щоби той збір, те представництво - скріпилося, щоб то Ви, приїхавши до

цього дому - а він саме є на те, щоб зібрати і професорів українських і молоді української. Він є тим осередком, який має учити, чи Ви будете в Англії, чи Ви будете в Парижі, чи Ви будете у Відні, чи десь інде - Рим, це є осередком християнства і культури. Тому Ви приїхали, найперше, щоб злучитися тут разом. То є велика ціль, яку Ви повинні плекати не тільки отут між собою, але й всюди, щоб відшукати отих молодих академіків, отих молодих студентів університету чи де вони ходять, щоб їх витягнути і не дати їм пропасти для Українського Народу й Української Церкви. Така велика небезпека, як бачите, так тяжко зібрати, передусім дорослих, а й Вам так само не дуже то легко. Та й отут, коли Ви зробили отой перший крок, честь Вам і слава за то, що Ви зібралися - та, щоб Ви отой початок продовжували.

А друге, що я хотів підчеркнути, то є та свідомість, яка повинна кожного з Вас, студента університету, оживляти й піддержувати. ВИ БІ ТИМИ НАСЛІДНИКАМИ, ЯКІ МАЮТЬ КОЛІСЬ ПЕРЕБРАТИ ПРОВІД НАРОДУ, а щоб перебрати провід треба бути ПІДГОТОВАНИМИ! А нема сумніву, що хтось мусить перебрати, бо нині ті, що є в проводі, колись відійдуть. Так само, знасте, як сходять зі сцени актори, що сповняють якусь ролю - так само й всі ми зійдемо зі сцени й прийдуть нові. Тепер все залежить від того ХТО прийде на їх місце! Що буде, як прийдуть люди неприготовані, які не свідомі свого завдання, котрі, як то тепер буває - навіть не свідомий того, що він українець, а він в українському проводі й зайняв визначне становище! Тепер же Ви - Ви маєте здобути собі те знання. Я ж вже десять разів повторяв, що дурня всюди б'ють, як каже Шевченко. Як хто не образований, він не потрібний. Він буде робітником звичайним, але таких є багато. Щоб стати в проводі, мусиш мати знання в голові, ти мусиш бути образованою людиною і то визнаватися вже в ситуації, а не так, що ото вийшов на арену й щойно починає трошки поглядатися де ти! Треба бути свідомим, а щоб то зробити, треба скінчiti образування. Передусім СТАРАЙТЕСЯ ЗДОБУТИ ДОКТОРАТ, скінчiti університет не тільки для амбіції, але для ЗНАННЯ!

Як тяжко нині на Українському Католицькому Університеті обсадити катедру, зібрати професорів, а ті, що є то так заховались, що їх треба щойно вишукувати - а вони є українцями! От недавно у Вашингтоні, як знасте, куплена Філія УКУ, прегарний дім, а нікого там не було, як я приїхав. Стоїть там семінарія пуста. Є настоятель тільки й ще хто. А тепер, коли зачалося існування Філії - зразу зворушилися всі - і почалась сварка! Щобільше, показується, що там є п'ять українських професорів університетів. Ніхто про них не знає і не знат! Тому то так все в нас пропадає!... В українському Вашингтоні, що є осередком політики світу, наша Філія не на дармо куплена. Треба там зібрати наших професорів і студентів, а їх є більше, як двадцять чи тридцять! Хай же вони тепер вийдуть й підуть отам на Філію УКУ, коли хочуть пізнати свою історію, коли хочуть пізнати свою літературу, коли хочуть пізнати свою географію, коли хочуть пізнати свою традицію, загалом - суть Українського Народу. На ніякому університеті не знайдете того, що знайдете у Філії, чи отут на Університеті. І тому таке велике завдання Вас жде, щоб та хвилина дала Вам сили, щоб не тільки Ви самі, але й іншим не дали пропасти, бо нам кожна одиниця нині дорога. Важко, щоб з України хтось нині прийшов - тому кожна одиниця, яка стане сильною і активною національною одиницею, є нам нині дорогою. Ото, мої Дорогі, є те, що я хотів Вам нині, з нагоди Вашого З'їзду, побажати - та, щоб то не був перший і останній Ваш З'їзд, але, щоб він рік-у-рік відбувався. Ви тут все радо повіттані!

Так само наші вакаційні курси повинні стягнути професорів і студентів з усіх сторін, з цілого світа, щоб вони прийшли, послухали, подивилися і відсвіжили в собі те славне минуле Українського Народу. Але все

/Продовження із ст.10/

У Світлий Понеділок Блаженніший Патріярх правив у храмі Жировицької Богоматері й церкві свв. муч. Сергія і Вакха. На цім Богослуженні Блаженніший Ісповідник наділив о.Івана Мовата з Фатіми почетною мітрою, а теж уділив Св. Тайну Миропомазання одному хлопцеві. Празник відбувся дуже урочисто й гарно. У своїй проповіді Блаженніший підкреслив саме той момент пригноблення й знеохоти в учнів з Еммаусу, які думали, що все пропало. Та саме в тому ввесь зміст воскресення, бо все не пропало! І також для нашого Народу НЕ ПРОПАЛО! МИ є ПЕВНІ, що ПРИЙДЕ ЗМІНА, ПРИЙДЕ ВОСКРЕСЕННЯ - БО ТАКІЙ є ЗАКОН ХРИСТА! /див. текст проповіді на ст. 3/.

Відтак, у Світлий Вівторок і цілий Світлий тиждень панує святочний настрій, бо всі тіні, всі прикрої щезають у світлі Христового Воскресення. „БОДРІТЬСЯ, БО Я ПОВІДИВ СВІТ” - каже Христос і повторяє наша Єпархія ПУКЦ в своєму Соборному Великодньому Послannі ц.р. Коли маємо таке запевнення від самого Бога - то що нам іще потрібно?! Бо ж Христос воскрес - воскресне і Україна!

= = = = = = =

ВЕЛИКОДНІЙ ПРИВІТ ПАПИ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ

/УПБ, Рим/-—На загальній авдієнції 21 квітня /біля 5 тисяч паломників/ Папа Павло VI звернувся до всіх християн, що в цьому тижні святкують Великдень за юліанським календарем. Окремо згадав у своїм слові „найдорожчих синів візантійсько-українського обряду, що століттями, і особливо в останніх тридцять роках, дали так світливий приклад прив'язаності до Церкви й вірності до цього Апостольського Престолу.”

У зв'язку із датою святкування Великодня виринула останньою пропозиція, щоб всі християни святкували це велике свято Христової Побіди і завершення Його спасенної праці для нас в один день всі спільно. Пресове Бюро Ап. Столиці дало журналістам таку відповідь: досліджується думку всіх Церков в тому питанні. Загальна настанова всіх християнських громад є прихильна, щоб Великдень святкувати разом. Як це зробити - всі над тим думають і застосовляються над одною розв'язкою. Апостольська Столиця не зробить ніякого рішення поки не буде спільної згоди в цьому питанні.

oooooooooooo

НОВІ КАРДИНАЛИ

/УПБ, Рим/-— 24 квітня ц.р. Папа Павло VI номінував нових кардиналів Католицької Церкви і тим доповнив колегію кардиналів до числа 136, як це предбачує Апостольська конституція з 1 жовтня м.р. Ці кардинали братимуть участь у виборі наступника Павла VI. Участь у конкляве можуть брати лише кардинали до 80 року життя. В теперішній кардинальській колегії 4-ох кардиналів матиме 80 літ в 1980 р, 2-ох у 1978 р.

Новоменованих кардиналів є 19 із усіх континентів. Перший раз одержали кардинальську гідність єпископи таких країн: Домініканська Республіка, Сенегаль, Уганда й Нігерія. Між номінованими є мадярський кардинал, наслідник кард. Мінсенті, англійський /Вестмінстер/ на місце покійного кард. Гінена, польський Болеслав Філіпяк, який працює в Трибуналі „Сакра Романа Рота” в Римі.

Папа зарезервував собі „ін пекторе”, тобто таємно, лише у своїм сумілінні, номінацію двох кардиналів, яких імена зможуть бути відомі лише по їх смерті. На консисторії в 1969 р. кардиналами „ін пекторе” були чеський кард. Трохта й румунський /сх. обряду/ Госсу. Кард. Госсу помер інтернований в одному румунському монастирі.

Перший раз число кардиналів з Європи буде менше чим 50%. Кардиналів т.зв."третього світу" /бувші кольонії, нерозвинені народи/ є 38% цілості кард. колегії. Це замітний факт. Африка матиме тепер 12 кардиналів, Азія і Океанія 15, латинська Америка 18. Європа має 58 із правом голосу у майбутнім конкляве. Америка і Канада разом мають 15. Італія сама має 28 кардиналів із правом голосу.

В числі нових кардиналів 13 є пасторями дієцезій, зн. ті, що безпосередньо мають контакт із Божим людом у душпастирській праці, 2 є нунціями й працюють в дипломатичній службі Ватикану, 2 очолюють уряди в римській Курії, 1 є секретарем в уряді римської Курії і 1 є деканом "Сакра Романа Рота". В той спосіб теперішня кард. колегія має представників цілої Церкви, усіх її відтинків праці. Зменшенням числа італ. кардиналів колегія стає дійсно міжнародною. Монс. Філіп'як /польськ/ не є єпископом і стане ним тепер по кардинальській номінації.

xxxxxx

ВАТИКАН – ПОЛЬЩА

/УПБ, Рим/ -- До Польщі виїхала з Риму окрема дипломатична делегація на чолі із арх. Поджжі в цілях контактів і співпраці Ап. Столиці та урядом Польської Народної Республіки. Делегація перебуває кілька тижнів. Делегація має офіційні зустрічі із представниками польського уряду, але теж бере участь у різних релігійних торжествах. 1-го травня /міжнародний день робітника і в новому лат. календарі – свято св. Йосифа робітника/ делегація взяла участь у паломництві в Ченстохові і там же 3-го травня /великий польський національний день пов'язаний з історичною датою створення першої конституції польської держави/були велики торжества в честь Ченстоховської Богоматері Володарки Польщі. В Гнезні при святкуваннях в честь св. Адальберта делегація стрінулась із польським єпископатом. 9 травня делегація взяла участь у вроčистях в честь св. Станіслава в Krakovі.

Поляки потрапляють все розумно і спокійно поладнати єдиним фронтом і різними засобами – релігійними й національними – свої церковні й політичні труднощі й потреби. Едність їхнього єпископату диктує ходою справ і їхню думку мусить респектувати кожний, навіть ті, що їм не милий розріст Церкви в Польщі, її повага і сила на тлі ситуації.

::: :::

ЮВІЛЕЙ ДВОХ УНІВЕРСИТЕТІВ

/УПБ, Рим/ -- Два католицькі університети в Бельгії в Лювені відзначили 550-ліття свого існування. 9 грудня 1425 р. Папа Мартин V затвердив оснування університету в Лювені. В 1797 р. університет був замкнений і відновив свою діяльність стараннями бельгійських єпископів в 1834 р. Національні антагонізми між валлонцями й флямандцями спричинили створення 2-х університетів ізовою самою юридичною базою, але із автономією навчання і адміністрації. Це сталося 18 вересня 1968 р. Флямандський має свій осідок в Лювені, валлонський має свої приміщення в місцевості недалеко Брюсселя і звється Лювен-ля-Нев.

З Лювенського Університету вийшло чимале число наших духовних осіб /Митр. Германюк, Преосв. Маланчук і ряд священиків/, а теж і науковців. По війні студіював у Лювені гурт студентів і велика шкода, що під цю пору цей важливий студентський центр /дім/ не існує для студентів. Нам треба біля всіх студійних осередків і університетів мати свої студентські доми, які б об'єднували наших студентів, творили для них рідну атмосферу й найважніше, щоб в таких центрах плекали теж і свою рідну науку, її розвивали в даному науковому середовищі й несли нашу науку й культуру в світ. Легковажання цього було б провиною перед історією, окрема в нашему положенні.

УКРАЇНСЬКЕ ПАТРІЯРХАЛЬНЕ СВІТОВЕ ОБ'ЄДНАННЯ ЗА єДНІСТЬ ЦЕРКВИ І НАРОДУ

Ukrainian Patriarchal World Federation
for Unity of Church and People

Union Mondiale des Associations Patriarciales
Ukrainiennes pour l'Unité de l'Eglise et du Peuple

Unión Mundial del Patriarcado Ucranio
de la Iglesia y del Pueblo

Weltbund der Ukrainischen Patriarchatsbewegung
für die Einheit von Kirche und Volk

Unione Mondiale del Patriarcato Ucraino per l'Unità della Chiesa e del Popolo

28.дня березня 1976 р.

Слава Ісусу Христу!

З А К Л И К

Президії Українського Патріярхального Світового Обєднання

з приводу

30-річчя формальної ліквідації УКЦеркви в Україні та Великодня 1976.

Рік 1976 -ий дає можливість українській спільноті у всьому світі, а передовсім мирянам ПУКЦеркви, згуртованим в У.П.С.О., виявити свою рішучу поставу в українських релігійних справах. З цього приводу Президія У.П.С.О. вітає ініціативу С.К.В.У. проголошення 1975.-ого року роком боротьби за свободу релігії в Україні.

В місяці березні цього року минає 30-та річниця формальної заборони існування УКЦеркви в Україні та її насильне включення в рамки Патріархату Російської Православної Церкви.

В квітні минає 31-ша річниця арешту всіх українських католицьких Владик, з яких живим повернувся тільки теперішній Блаженніший Патріарх УКЦеркви, Ісповідник св.Віри Йосиф.

Відмічення цих річниць повинно відбутись в більших осередках нашого поселення та повинен бути нашим протестом проти цієї негуманної та безправної ліквідації. Рівночасно слід спонукати і наше чуже дозвілля, щоб воно присідалося до цього протесту. Це є також нагода протестувати проти визнання цього трагічного "статус кво" Ватиканом та Світовою Радою Церков, які утримують сталі контакти з Кремлем та Московською Патріархією.

Цей рік є теж першою річницею публичного приняття Блаженнішим Йосифом на Великдень 1975 р. історичного титулу Патріарха Київо-Галицького та всієї Руси в рамках УКЦеркви. Це введення патріаршого титулу було доведене до відома цілого світу і України величавою прощою Святого Року в липні 1975 р. Без сумніву ця дата буде записана світлинами буквами в історії українського народу. В цю першу річницю треба нам тим більше наголосити, що ця дата є запереченням сподівань тих, які думали, що УКЦерква зникне зі життя. Навпаки, вона є відкриттям нового періоду в житті Помісної Української Католицької Церкви. Цей перший рік показав те, що українське католицьке мирянство, більшість священства та Владики ПУКЦ / на жаль ще не всі /, стали безповоротно на шлях помісності і патріархату УКЦеркви та що цим шляхом бажають причинитись до відродження нашої самобутності та самостійності українського народу.

При цій нагоді Президія У.П.С.О. бажає ствердити черговий раз, що українське мирянство рішуче противиться диверзійній акції деяких наших церковників та громадських чинників, які не усвідомляють собі правовість та вирішальне значіння нового патріархального етапу ПУКЦеркви.

ст. 22

Хай отже Великдень 1976 р. буде для нас нагодою вияву нашого повного привязання до особи нашого Блаженнішого Патріярха Йосифа та нашого невідкладичного рішення розвивати патріярхальну структуру Помісної Української Католицької Церкви.

Подібним могутнім виявом нашої єдності в Помісній У.К.Церкві та нашої екуменічної ролі в лоні Вселенської Церкви хай стане наша участь в черговому Євхаристийному Конгресі у Філадельфії в серпні місяці 1976 р., до чого нам слід вже тепер солідно підготовлятись.

І вкінці, цей 1976 р. з церковного боку має стати вирішним в нашій акції оборони переслідуваних за св.Віру в Україні. Разом зі всією українською спільнотою ми мусимо все зробити, об здобути свободу віри для всіх віруючих в Україні і зокрема повернути з братньою Українською Православною Церквою до світлих і багатих духовних традицій Київського християнства, так відмінного від західних і східних цезаро-папізмів.

З цими думками про 1976 р. шлемо Блаженнішому Патріярхові Йосифові, всій нашій Ієархії, духовенству і мирянам ПУКЦеркви, як теж всьому українському народові в Україні, в каторжних засланнях і в розсіяні та його громадським проводам наш великолікий привіт:

Христос Воскрес - Воскресне Україна!!

За Президію У.П.С.О. :

др П.Зелений вр. - голова
др В.Попович вр. - заст. голови
др К.Митрович вр. - секретар
інж С.Тимяк вр. - скарбник

КОМУНИКАТ

/УПСО, Рим/ -- В дні 8 травня 1976 р. мало відбутись в Римі чергове засідання Постійного Синоду Української Католицької Церкви, про що наш Блаженніший Патріярх повідомив тих з Владик, які є членами Постійного Синоду. На означений день приїхав до Риму тільки Преосвящений Іван Прамко, Епископ-Екзарх Австралії. Натомість інші Владики не приїхали, бо місцеві Нунції, покликуючись на письмо Східної Конгрегації, заборонили нашим Владикам, членам Постійного Синоду УПЦ, опускати свої місця осідку і фіксати до Риму.

Президія Українського Патріярхального Світового Об'єднання рішила виготовити відповідно удокументоване письмо й вислати його на руки Святішого Отця.

Рим, 12 травня 1976 р.Б.

Президія У.П.С.О.

НОВІ НАДБАННЯ В ПАТРІЯРШХ БУДІВЛЯХ В РИМІ

/УПБ, Рим/-- Важко уявити собі українську церкву без дзвонів. Дзвіниця й дзвони - то невідлучні споруди східної церкви, то невідлучні чинники навіть і самої Східної Літургії. В українському християнському житті дзвони мають теж своє окреме місце: кличуть на молитву, сповіщають радість, смуток чи й кличуть на тривогу. Наш народ жив із церковними дзвонами і вони мали окреме місце в народній душі.

Наш патріярший собор Св. Софії в Римі збагатився на два гарні дзвони, яких уміщено у фронтових вежах-банях. Цього року вперше на Великдень вони сповістили українським серцям, італійському римському окруженню і всьому світові - "Христос воскрес"! Сповіщатимуть від того дня кожному українському паломництву Христову благовіст' і Божу славу.

По довшому очікуванні іконостас собору Св. Софії вкрасився прегарними й стилевими царськими й дияконськими вратами, на взір іконостасу в молитвниці Духовної Семинарії у Львові. Виконані вони з бронзи в добром українському стилі й гармонійно достосовані вони до іконостасу та мозаїки собору. Виконав їх проф. Уго Маццей, італійський скульптор, після вказівок Блаженнішого. Внедовзі будуть виконані ще відповідні ікони для цих дверей.

Старанням заряду парохії свв. Сергія і Вакха при патріяршому дворі в Римі фронтову фасаду прикрашено чотирма статуями постатей, що мали якесь важне відношення до цього нашого історичного будинку. Вгорі в осередку стоїть патріярший герб /хрест, мітра й жезл з постаттю Матері Божої-Оранта та гаслом "пер аспера ад астра"/. По боках у відповідних заглибленнях поміщено статую Папи Урбана VIII - великого приятеля нашого народу - який віддав "церкву святих Сергія і Вакха з прибічним будинком на оснування там Колегії Нації Русинів..." Це сталося 12 травня 1639 року. Той же Папа відповідним декретом потвердив це 8 лютого 1641 року. У другому заглибленні вгорі приміщена статуя кардинала Антонія Барберіні, - брата Папи Урбана VIII, - який подарував церкву й дім, що побудував на докупленій площі. Внизу в такому самому заглибленні є статуя Митрополита Йосифа Велямина Рутського, що наполегливо старався такий дім і церкву для питомців і для прокуратора Руської Церкви в Римі набути. І врешті, побіч статуї Митр. Рутського є статуя Блаженнішого Патріярха Йосифа І, який "привернув власність і відновив" цю важну історичну пам'ятку, де знаходиться пансіон і Музей Мистецтва Українського Католицького Університету побіч храму.

Про історію храму свв. муч. Сергія і Вакха, де знаходиться чудотворна ікона Жировицької Богоматері, можна прочитати в праці о. д-ра Івана Хоми п.з. "Нарис історії храму Жировицької Богоматері і свв. мучеників Сергія і Вакха в Римі", Богословія, Рим 1971, т. XXXV, ст. 129-173 + 12 ст. іл.

Подаємо цю записку для інформації, бо зараз тільки ці статуї поставлено, в пресі, на чиюсь поспішну /і злобну!/ інформацію, з'явилася замітка, що Блаженніший поставив свою статую на фасаді української церкви в Римі... /Лондонський "Католік Гералд"/. Не знаючи цілості справи, вириваючи слова й вчинки з контексту, завдається стільки кривди і особі Блаженнішого Йосифа і цілій ситуації нашої Церкви. Доводиться з болем сказати: в Україні цю Церкву переслідують вороги, а тут шкодять їй, хто як може...

//////////

VII. ВАКАЦІЙНИЙ КУРС В У.К.У. В РИМІ

/УПБ, Рим/- VII. Вакаційний Курс в Українському Католицькому Університеті ім. св. Клиmenta Папи в Римі відбудеться в дніх 16 червня до 17-го липня 1976 року. Оплата за Курс виносить 100. ам. дол., а за приміщення і повне харчування - 7. ам. дол. денно.

Хто приїжджає до Риму літаком, мусить на летовищі всісти на автобус, що іде на залізничну стацію "Терміні" /TERMINI/. Кошт: прибл. 800 лір /1.дол./. З "Терміні" можна взяти таксівку або автобус ч.27 з площині перед двірцем. Треба висісти коло готелю "Палатіно" /PALATINO/ на вулиці Кавур /VIA CAOUR/ та йти до першого світла, звернути на право на вулицю "деі Серпенті" /VIA DEI SERPENTI/ і за яких 50 метрів є площа з фонтаном та українська гостинниця-пансіон і церква свв. Сергія і Вакха та Музей Мистецтва УКУ. Можна також із двірця "Терміні" їхати метром до першої зупинки /"Кавур"/ та йти в сторону готелю "Палатіно", як сказано вище. Адреса пансіону: PIAZZA MADONNA DEI MONTI, 3 - 00184 ROMA, ITALIA. Число телефону: 48-57-78 /одначе, щоб телефонувати, треба закупити т.зв. "джеттоне" за 50 лір і вструмити в телефон/.

Програма викладів така:

д-р К. Біда - "Світові мотиви в українській літературі XIX ст."

д-р Б. Боцюрків - "Советський режим та релігія /теорія, законодавство, політика/"

о. д-р Л. Гузар - "Церква та Евхаристія"

д-р Р. Жук - "Архітектура ренесансу й барокко"

д-р В. Лев - "Староцерковнослов'янська мова: дієслово"

д-р Б. Лончина - "Данте Алігієрі: Рай"

також: початковий курс італійської мови

о. д-р І. Музичка - "Сучасна пасторальна богословія і миряни"

д-р Я. Рудницький - "Структура української мови: лексикальні особливості"

д-р І. Соневицький - "Тарас Шевченко й музика"

Крім викладів, УКУ організує теж, за відповідною додатковою оплатою, відвідини цікавіших пам'яток Риму та цілоденні прогулочки до Помпеїв, Фльоренції чи Сієни або Acciòi. Учасники Курсу беруть теж участь у загальній авдіенції в Святішого Отця.

Вже зголосилася поважна кількість слухачів з Канади, Америки, Австралії та Німеччини. Прохаемо інших зацікавлених слати свої зголосення негайно, щоб можна було забезпечити приміщення.

Зголосення слати до Ректорату Університету на адресу Отця Проректора Д-ра Івана Музички:

VERY REV. VICE-RECTOR IVAN MUZYCKA

UNIVERSITÀ CATTOLICA LICRAINA

VIA BOCCEA, 478

00166 ROMA - ITALIA